

15

VYHLÁŠKA

ministra zahraničních věcí

ze dne 4. září 1987

o Vídeňské úmluvě o smluvním právu

Dne 23. května 1969 byla ve Vídni přijata Vídeňská úmluva o smluvním právu.

S Úmluvou vyslovilo souhlas Federální shromáždění Československé socialistické republiky. Listina o přístupu Československé socialistické republiky k Vídeňské úmluvě o smluvním právu byla uložena u generálního tajemníka OSN dne 29. července 1987 s výhradou, že Československá socialistická republika se necítí vázána ustanovením článku 66 Úmluvy a prohlašuje v souladu se

zásadou suverénní rovnosti států, že v každém případě je k předložení sporu Mezinárodnímu soudnímu dvoru nebo smírčímu řízení nutný souhlas všech stran sporu.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 84 odst. 1 dnem 27. ledna 1980. Pro Československou socialistickou republiku vstoupila v platnost v souladu se svým článkem 84 odst. 2 dnem 28. srpna 1987.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

Ministr:

Ing. Chňoupek v. r.

VÍDEŇSKÁ ÚMLUVA

o smluvním právu

Preambule

Státy, které jsou stranami této úmluvy, berouce v úvahu základní úlohu smluv v historii mezinárodních vztahů,

uznávající stále větší význam smluv jako pramene mezinárodního práva a prostředku k rozvoji mírové spolupráce mezi národy bez ohledu na jejich státní a společenské zřízení,

jsouce si vědomy, že zásady svobodného souhlasu, dobré víry a pacta sunt servanda jsou všeobecně uznávány,

považující, že spory týkající se smluv musí být, stejně jako jiné mezinárodní spory, řešeny mírovými prostředky a v souladu se zásadami spravedlnosti a mezinárodního práva,

připomínající odhodlání lidu Spojených národů vytvořit podmínky, za nichž mohou být zacho-

vány spravedlnost a úcta k závazkům plynoucím ze smluv,

majíce na zřeteli zásady mezinárodního práva vtělené do Charty Organizace spojených národů, jako je zásada rovnoprávnosti národů a jejich právo na sebeurčení, zásada svrchovate rovnosti a nezávislosti všech států, zásada nevztáhnutí do vnitřních záležitostí států, zásada zákazu hrůzy silou nebo použití síly a zásada všeobecného uznávání a dodržování lidských práv a základních svobod pro všechny.

jsouce přesvědčeny, že kodifikace a pokračový rozvoj smluvního práva, jenž byla doplněna v této úmluvě, budou sloužit k dosažení cíle spojených národů vyhlášených v Chartě, jako je udržení mezinárodního míru a bezpečnosti, rozvoj přátelských vztahů mezi národy a uskutečňování mezinárodní spolupráce.

potvrzující, že pravidla mezinárodního práva obyčejového budou i nadále upravovat otázky, které nejsou upraveny ustanoveními této úmluvy, dohodly se na tomto:

ČÁST I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Článek 1

Působnost úmluvy

Tato úmluva se vztahuje na smlouvy mezi státy.

Článek 2

Používané výrazy

1. Pro účely této úmluvy:

- a) „smlouva“ je mezinárodní dohoda uzavřená mezi státy písemnou formou, řídící se mezinárodním právem, sepsaná v jediné nebo ve dvou či více souvislících listinách, ať je její název jakýkoliv;
- b) „ratifikace“, „přijetí“, „schválení“, „přístup“ je v jednotlivých případech takto pojmenovaný mezinárodní úkon, jímž stát projevuje na mezinárodním poli svůj souhlas s tím, že bude vázán smlouvou;
- c) „plná moc“ je listina vydaná příslušným orgánem státu, kterou je zmocněna jedna nebo více osob zastupovat stát při jednání, při přijetí nebo ověření textu smlouvy, vyjádřit souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, nebo vykonat jakýkoliv jiný úkon, který se týká smlouvy;
- d) „výhrada“ je jednostranné, jakkoliv formulované nebo označené prohlášení, učiněné státem při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení smlouvy nebo při přístupu k ní, jímž tento stát zamýšlí vyloučit nebo změnit právní účinek určitých ustanovení smlouvy při jejich použití vůči tomuto státu;
- e) „stát zúčastnivší se jednání“, je stát, který se podílel na vypracování a přijetí textu smlouvy;
- f) „smluvní stát“ je stát, který projevill souhlas s tím, že bude vázán smlouvou, ať vstoupila v platnost, či nikoliv;
- g) „smluvní strana“ je stát, který projevill souhlas s tím, že bude vázán smlouvou, a vůči němuž je smlouva v platnosti;
- h) „třetí stát“ je stát, který není stranou smlouvy;
- i) „mezinárodní organizace“ je organizace mezi vládní.

2. Ustanovení odstavce 1 o výrazech používaných v této úmluvě nemají vliv na použití těchto výrazů nebo jejich smysl, který jim může být dán ve vnitrostátním právu jakéhokoliv státu.

Článek 3

Mezinárodní dohody, na něž se úmluva nevztahuje

Skutečnost, že se tato úmluva nevztahuje na mezinárodní dohody sjednané mezi státy a jinými subjekty mezinárodního práva nebo mezi těmito jinými subjekty mezinárodního práva, ani na mezinárodní dohody, které nebyly sjednány písemnou formou, nepůsobí:

- a) na pravoplatnost takových dohod;
- b) na použití jakýchkoliv v této úmluvě obsažených pravidel, která by se na takové dohody vztahovala podle mezinárodního práva nezávisle na této úmluvě;
- c) na použití úmluvy na vztahy mezi státy, které jsou upraveny mezinárodními dohodami, jejichž stranami jsou též jiné subjekty mezinárodního práva.

Článek 4

Vyloučení zpětné působnosti úmluvy

Tato úmluva se vztahuje jen na smlouvy uzavřené mezi státy až poté, kdy úmluva vstoupila vůči nim v platnost, bez újmy všech pravidel v ní obsažených, vztahujících se na smlouvy podle mezinárodního práva nezávisle na této úmluvě.

Článek 5

Smlouvy zakládající mezinárodní organizace a smlouvy přijaté v mezinárodní organizaci

Tato úmluva se vztahuje na každou smlouvu, která je zakládající listinou mezinárodní organizace, a na každou smlouvu přijatou v mezinárodní organizaci, bez újmy všech příslušných pravidel dané organizace.

ČÁST II

UZAVÍRÁNÍ SMLUV A JEJICH VSTUP V PLATNOST

Oddíl 1: Uzavírání smluv

Článek 6

Způsobilost států uzavírat smlouvy

Každý stát má způsobilost uzavírat smlouvy

Článek 7

Plná moc

1. Určitá osoba se považuje za zástupce státu pro přijetí nebo ověření textu smlouvy nebo pro vyjádření souhlasu státu s tím, že bude vázán smlouvou:

- a) jestliže předloží řádnou plnou moc; nebo
- b) vyplývá-li z praxe příslušných států nebo z jiných okolností, že bylo jejich úmyslem považovat tuto osobu za zástupce státu pro

vvedené úkony a upustit od předložení plné moci.

2. Z titulu svých funkcí a bez předložení plné moci se za zástupce svého státu považují:

- a) hlavy států, předsedové vlád a ministři zahraničních věcí, a to pro všechny úkony související se sjednáváním smlouvy;
- b) vedoucí diplomatické mise, a to pro přijetí textu smlouvy mezi vysílajícím státem a přijímajícím státem;
- c) pověřený zástupce států na mezinárodní konferenci, u mezinárodní organizace nebo u některého z jejích orgánů, a to pro přijetí textu smlouvy na této konferenci, v této organizaci nebo orgánu.

Článek 8

Dodatečné potvrzení úkonu provedeného bez oprávnění

Úkon související se sjednáním smlouvy a provedený osobou, která podle článku 7 nemůže být pokládána za oprávněnou zastupovat stát pro tento účel, je právně neúčinný, ledaže je tímto státem dodatečně potvrzen.

Článek 9

Přijetí textu

1. Text smlouvy se přijímá, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2, se souhlasem všech států, které se podílejí na jeho vypracování.

2. Text smlouvy se přijímá na mezinárodní konferenci dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících států, ledaže se tyto státy stejnou většinou rozhodly použít jiné pravidlo.

Článek 10

Ověření textu

Text smlouvy se stává původním a konečným:

- a) byl-li zachován postup stanovený v textu nebo dohodnutý státy, které se podílely na vypracování smlouvy, nebo
- b) není-li takový postup stanoven, tak podpisem, podpisem ad referendum nebo parafováním textu smlouvy nebo závěrečného aktu konference obsahujícího text, a to zástupci těchto států.

Článek 11

Způsoby vyjádření souhlasu s tím být vázán smlouvou

Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, může být vyjádřen podpisem, výměnou listin tvořících smlouvu, ratifikací smlouvy, jejím přijetím, schválením nebo přistoupením k ní nebo jiným dohodnutým způsobem.

Článek 12

Souhlas s tím být vázán smlouvou vyjádřený podpisem

1. Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, se vyjadřuje podpisem zástupce tohoto státu, jestliže:

- a) smlouva stanoví, že podpis bude mít tento účinek;
- b) je jinak potvrzeno, že státy, které se zúčastnily jednání, se dohodly, že podpis bude mít tento účinek;
- c) úmysl státu, aby podpis měl tento účinek, vyplývá z plné moci jeho zástupce nebo byl vyjádřen v průběhu jednání.

2. Pro účely odstavce 1:

- a) parafování textu má účinky podpisu smlouvy, je-li potvrzeno, že se tak dohodly státy, které se zúčastnily jednání;
- b) podpis smlouvy ad referendum zástupcem státu má účinky konečného podpisu smlouvy, jestliže byl tímto státem potvrzen.

Článek 13

Souhlas s tím být vázán smlouvou vyjádřený výměnou listin tvořících smlouvu

Souhlas států s tím, že budou vázány smlouvou, kterou tvoří vzájemně vyměněné listiny, se vyjadřuje touto výměnou:

- a) stanoví-li listiny, že jejich výměna bude mít tento účinek; nebo
- b) je-li jinak potvrzeno, že se státy dohodly, že výměna listin bude mít tento účinek.

Článek 14

Souhlas s tím být vázán smlouvou vyjádřený ratifikací, přijetím nebo schválením

1. Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, se vyjadřuje ratifikací, jestliže:

- a) smlouva stanoví, že tento souhlas je vyjádřen ratifikací;
- b) je jinak potvrzeno, že státy, které se zúčastnily jednání, se dohodly, že ratifikace bude požadována;
- c) zástupce státu podepsal smlouvu s výhradou ratifikace; nebo
- d) úmysl státu podepsat smlouvu s výhradou ratifikace vyplývá z plné moci jeho zástupce nebo byl vyjádřen v průběhu jednání.

2. Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, se vyjadřuje přijetím nebo schválením za stejných podmínek jako při ratifikaci.

Článek 15

Souhlas s tím být vázán smlouvou vyjádřený přistoupením

Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, se vyjadřuje přistoupením, jestliže:

- a) smlouva stanoví, že takový souhlas může tento stát vyjádřit přístupem;
- b) je jinak potvrzeno, že státy, které se zúčastnily jednání, se dohodly, že tento stát může vyjádřit takový souhlas přístupem; nebo
- c) se všechny smluvní strany později dohodly, že takový souhlas může tento stát vyjádřit přístupem.

Článek 16

Výměna nebo uložení ratifikačních listin, listin a přijetí, schválení nebo přístupu

Pokud smlouva nestanoví jinak, ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu zakládají souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou tím:

- a) jejich výměnou mezi smluvními státy;
- b) jejich uložení u deponitáře; nebo
- c) jejich oznámení smluvním státům nebo deponitáři, jestliže tak bylo dohodnuto.

Článek 17

Souhlas s tím být vázán částí smlouvy a volba rozdílných ustanovení

1. Bez újmy článků 19 až 23 je souhlas státu s tím, že bude vázán částí smlouvy, účinný, připouště-li to smlouva nebo souhlasí-li s tím ostatní smluvní státy.
2. Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, která připouští volbu mezi rozdílnými ustanoveními, je účinný jen tehdy, jestliže jsou jasně uvedena ustanovení, jichž se souhlas týká.

Článek 18

Závazek neměřit předmět a účel smlouvy před jejím vstupem v platnost

Stát je povinen zdržet se jezení, které by mohlo měřit předmět a účel smlouvy, jestliže:

- a) podepsal smlouvu nebo vyměnil listiny tvořící smlouvu s výhradou ratifikačního přijetí nebo schválení. Pokud jasně neprojevil úmysl, že se nechtěl stát její smluvní stranou; nebo
- b) v období, které předchází vstupu smlouvy v platnost, vyjádřil svůj souhlas s tím, že bude vázán smlouvou, a to za podmínky, že vstup smlouvy v platnost není nepřítelstvá oudálostí.

Článek 19

Uložení výhrad

Stát může při podpisu, ratifikačním přijetí, schválení smlouvy nebo přístupu k ní učinit výhradu, ledaže:

- a) taková výhrada je smlouvou zakázána;
- b) smlouva stanoví, že mohou být učiněny pouze

určité výhrady, mezi nimiž není taková výhrada uvedena;

- c) v případech, které nespadají pod body a) a b), je taková výhrada neslučitelná s předmětem a účelem smlouvy.

Článek 20

Přijetí výhrad a námítky proti výhradám

1. Výhrada, kterou smlouva výslovně připouští, nevyžaduje pozdějšího přijetí ostatními smluvními státy, ledaže to stanoví smlouva.

2. Jestliže z omezeného počtu států, které se zúčastnily jednání, a z předmětu a účelu smlouvy vyplývá, že její provádění jako celku všemi smluvními stranami je podstatnou podmínkou souhlasu každé z nich s tím, že bude vázána smlouvou, musí být výhrada přijata všemi smluvními stranami.

3. Je-li smlouva zakládající listinou mezinárodní organizace a není-li v ní stanoveno jinak, musí být výhrada přijata příslušným orgánem této organizace.

4. Pro případy, které nejsou uvedeny v předcházejících odstavcích, a pokud smlouva nestanoví jinak, platí, že

- a) přijetím výhrady druhým smluvním státem se stane stát, který výhradu učinil, smluvní stranou ve vztahu k tomuto druhému státu, jestliže je smlouva v platnosti nebo vstoupí v platnost pro tyto státy;
- b) námitka proti výhradě, vznesená druhým smluvním státem, nebrání tomu, aby smlouva vstoupila v platnost mezi státem, který vznesl námitku, a státem, který učinil výhradu, ledaže stát, který vznesl námitku, jasně vyjádří opačný úmysl;
- c) úkon vyjadřující souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, a obsahující výhradu nabývá účinnosti, jakmile alespoň jeden z ostatních smluvních států tuto výhradu přijal.

5. Pro účely odstavců 2 a 4 a pokud smlouva nestanoví jinak, považuje se výhrada za přijatou státem, jestliže nevznesl námitku proti výhradě do dvaceti měsíců ode dne, kdy obdržel oznámení o výhradě, nebo ode dne, kdy vyjádřil souhlas s tím, že bude vázán smlouvou, a to podle toho, který z těchto dnů je pozdější.

Článek 21

Právní účinky výhrad a námítek proti výhradám

1. Výhrada učiněná ve vztahu k části smlouvy má smlouvu v souvislosti s články 19 až 23 a tím:

- a) účinek pro sílu, který učinil výhrada, v jeho vztahu s touto druhou smluvní stranou smlouvy, jichž se výhrada týká, v rozsahu této výhrady; a
- b) účinek této ustanovení ve stejné míře pro tuto druhou smluvní stranu a v jejích vztahu se státem, který učinil výhradu.

2. Výhrada nemění ustanovení smlouvy pro ostatní smluvní strany v jejich vzájemných vztazích.

3. Jestliže se stát, který vznesl námitku proti výhradě, nevyslovil proti vstupu smlouvy v platnost mezi ním a státem, který učinil výhradu, pak se mezi oběma státy nepoužijí v rozsahu této výhrady ta ustanovení, jichž se výhrada týká.

Článek 22

Odvolání výhrad a námitek proti výhradám

1. Pokud smlouva nestanoví jinak, může být výhrada kdykoli odvolána, aniž je k tomu třeba souhlasu státu, který výhradu přijal.

2. Pokud smlouva nestanoví jinak, může být smlouva k výhradě kdykoli odvolána.

3. Pokud smlouva nestanoví jinak nebo nebyla jinak dohodnuta, pak

a) odvolání výhrady nabývá účinnosti vůči druhému smluvnímu státu dnem, kdy obdržel oznámení o odvolání výhrady;

b) odvolání námítka proti výhradě nabývá účinnosti dnem, kdy stát, který učinil výhradu, obdržel oznámení o odvolání námítka proti výhradě.

Článek 23

Řízení o výhradách

1. Výhrada, výslovně přijetí výhrady a námítka proti výhradě musí být učiněny písemně a sděleny smluvním státům a jiným státům, které se mohou stát smluvními stranami.

2. Výhrada učiněná při podpisu smlouvy podléhající ratifikaci, přijetí nebo schválení musí být výslovně potvrzena státem, který ji učinil, a to při vyjádření jeho souhlasu s tím, že bude vázán smlouvou. V takovém případě bude výhrada považována za učiněnou dnem potvrzení.

3. Výslovné přijetí výhrady nebo námitka proti výhradě nevyžadují potvrzení, byly-li učiněny před potvrzením výhrady.

4. Odvolání výhrady nebo námítka proti výhradě musí být učiněny písemně.

Oddíl 3: Vstup v platnost a prozatímní provádění smluv

Článek 24

Vstup v platnost

1. Smlouva vstupuje v platnost způsobem a dnem určeným v jejích ustanoveních nebo dohodou států, které se zúčastnily jednání.

2. Není-li takových ustanovení nebo takové dohody, vstupuje smlouva v platnost tehdy, jakmi-

le souhlas s tím být vázán smlouvou byl vyjádřen všemi státy, které se zúčastnily jednání.

3. Vyjádří-li stát souhlas s tím, že bude vázán smlouvou po jejím vstupu v platnost, vstupuje smlouva pro tento stát v platnost dnem vyjádření jeho souhlasu, pokud v ní není stanoveno jinak.

4. Ustanovení smlouvy, která upravují ověřením textu, vyjádření souhlasu stálo s tím, že budou vázány smlouvou, způsob nebo den vstupu v platnost, výhrady, funkce depozitáře, jakož i jiné otázky nutně vznikající před vstupem smlouvy v platnost, se provádějí počínaje přijetím textu smlouvy.

Článek 25

Prozatímní provádění

1. Smlouva nebo její část se prozatímně provádějí do jejího vstupu v platnost, jestliže

a) tak smlouva stanoví; nebo

b) státy, které se zúčastnily jednání, se o tom dohodly jiným způsobem.

2. Nestanoví-li smlouva jinak, nebo jestliže se státy, které se zúčastnily jednání, nedohodly jinak, skočí prozatímní provádění smlouvy nebo části smlouvy ve vztahu k určitému státu, jestliže tento stát oznámí ostatním státům, mezi nimiž se smlouva prozatímně provádí, svůj úmysl nestát se smluvní stranou.

ČÁST III

DODRŽOVÁNÍ, PROVÁDĚNÍ A VÝKLAD SMLUV

Oddíl 1: Dodržování smluv

Článek 26

Pacta sunt servanda

Každá platná smlouva zavazuje smluvní strany a musí být jimi plněna v dobré víře.

Článek 27

Vnitrostátní právo a dodržování smluv

Strana se nemůže dovolávat ustanovení svého vnitrostátního práva jako důvodu pro neplnění smlouvy. Toto pravidlo není na újmu článku 48.

Oddíl 2: Provádění smluv

Článek 28

Vyloučení zpětné působnosti smluv

Pokud ze smlouvy nevyplývá nebo není jinak zjevný jiný úmysl, nezavazují ustanovení smlouvy smluvní strana, pokud jde o jakýkoliv úkon nebo skutečnost, které pro tuto stranu nastaly do dne vstupu smlouvy v platnost, nebo pokud jde o jakoukoliv situaci, která do toho dne zanikla.

Článek 29

Osobní rozsah smluv

Pokud ze smlouvy nevyplývá nebo není jinak zjevný jiný úmysl, zavazuje smlouva každou smluvní stranu pro celé její území.

Článek 30

Provádění po sobě uzavřených smluv, které se týkají téhož předmětu

1. S výjimkou ustanovení článku 103 Charty Organizace spojených národů upravují se práva a závazky států, které jsou stranami po sobě uzavřených smluv týkajících se téhož předmětu, podle následujících odstavců.

2. Stanoví-li smlouva, že je podřízena smlouvě dřívější nebo pozdější, nebo že nemá být považována za neslučitelnou s touto druhou smlouvou, mají ustanovení této druhé smlouvy přednost.

3. Jsou-li všechny smluvní strany dřívější smlouvy též stranami smlouvy pozdější, aniž podle článku 59 dřívější smlouva zanikla nebo její provádění bylo přerušeno, provádí se dřívější smlouva pouze v tom rozsahu, v jakém jsou její ustanovení slučitelná s ustanoveními smlouvy pozdější.

4. Nejsou-li všechny smluvní strany pozdější smlouvy stranami smlouvy dřívější, platí, že ve vztazích

a) mezi státy, které jsou stranami obou smluv, se postupuje podle pravidla uvedeného v odstavci 3;

b) mezi státem, který je stranou obou smluv, a státem, který je stranou pouze jedné z nich, jsou jejich vzájemná práva a závazky upraveny smlouvou, jejímiž stranami jsou oba státy.

5. Odstavec 4 se nevztahuje na článek 41, na jakoukoliv otázku zániku smlouvy nebo přerušeni jejího provádění podle článku 60 nebo na jakoukoliv otázku odpovědnosti státu, která může pro stát vzniknout z uzavření nebo provádění smlouvy, jejíž ustanovení nejsou slučitelná s jeho závazky vůči jinému státu podle jiné smlouvy.

Oddíl 3: Výklad smluv

Článek 31

Obecné pravidlo výkladu

1. Smlouva musí být vykládána v dobrém víře, v souladu s obvyklým významem, který je dáván výrazům ve smlouvě v jejich celkové souvislosti, a rovněž s přihlídnutím k předmětu a účelu smlouvy.

2. Pro účely výkladu smlouvy se kromě textu, včetně preambule a příloh, celkovou souvislostí rozumí:

a) každá dohoda vztahující se ke smlouvě, k níž došlo mezi všemi stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy;

b) každá listina vyhotovená jednou nebo více

stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy a přijatá ostatními stranami jakožto listina vztahující se ke smlouvě.

3. Spolu s celkovou souvislostí bude brán zřetel:

a) na každou pozdější dobu, týkající se výkladu smlouvy nebo provádění jejích ustanovení, k níž došlo mezi stranami;

b) na jakoukoliv pozdější praxi při provádění smlouvy, která založila dohodu stran, týkající se jejího výkladu;

c) na každé příslušné pravidlo mezinárodního práva použitelné ve vztazích mezi stranami.

4. Výraz bude chápán ve zvláštním smyslu, potvrdí-li se, že to bylo úmyslem stran.

Článek 32

Doplňkové prostředky výkladu

Doplňkových prostředků výkladu, včetně přípravných materiálů na smlouvě a okolností, za nichž byla smlouva uzavřena, lze použít buď pro potvrzení významu, který vyplývá z použití článku 31, nebo pro určení významu, když výklad provedený podle článku 31:

a) buď ponechává význam nejednoznačným nebo nejasným; nebo

b) vede k výsledku, který je zřejmě protismyslný nebo nerozumný.

Článek 33

Výklad smluv, jejichž původní vyhotovení je ve dvou nebo více jazycích

1. Byla-li smlouva původně vyhotovena ve dvou nebo více jazycích, má její text stejnou platnost v každém z těchto jazyků, pokud smlouva nestanoví nebo se strany nedohodnou, že v případě rozdílnosti je rozhodující určitý text.

2. Znění smlouvy v jiném jazyce, než v jednom z těch, v němž byl text původně vyhotoven, bude považováno za původní text jen v případě, že to stanoví smlouva nebo se strany na tom dohodly.

3. Předpokládá se, že výrazy použité ve smlouvě mají v každém z původních textů stejný význam.

4. Dojde-li při porovnání původních textů k rozdílnostem ve významu, které nemohou být odstraněny použitím článků 31 a 32, přijme se, s výjimkou případu, kdy určitý text je podle odstavce 1 rozhodující, ten význam, který se zřetelím k předmětu a účelu smlouvy tyto texty nejlépe sbližuje.

Oddíl 4: Smlouvy a třetí státy

Článek 34

Obecné pravidlo týkající se třetích států

Ze smlouvy nevznikají ani závazky ani práva třetímu státu bez jeho souhlasu.

Článek 35

Smlouvy stanovící závazky třetím státům

Třetímu státu vznikne závazek z ustanovení smlouvy, jestliže strany této smlouvy mají v úmyslu tímto ustanovením vytvořit závazek a jestliže třetí stát tento závazek výslovně přijme písemnou formou.

Článek 36

Smlouvy stanovící práva třetím státům

1. Třetímu státu vznikne právo z ustanovení smlouvy, jestliže strany této smlouvy mají v úmyslu tímto ustanovením poskytnout toto právo buď třetímu státu nebo skupině států, k níž náleží, nebo všem státům a jestliže s tím třetí stát souhlasí. Jeho souhlas se předpokládá, pokud není důkaz o opačném, ledaže by smlouva stanovila jinak.

2. Při výkonu práva podle odstavce 1 musí stát zachovávat podmínky stanovené ve smlouvě nebo vzniklé v souladu s ní.

Článek 37

Zrušení nebo změna závazků nebo práv třetích států

1. Vznikl-li třetímu státu závazek podle článku 35, může být tento závazek zrušen nebo změněn pouze se souhlasem smluvních stran a třetího státu, ledaže dohodou mezi nimi bylo stanoveno jinak.

2. Vzniklo-li třetímu státu právo podle článku 36, nemůže být toto právo stranami zrušeno nebo změněno, jestliže bylo stanoveno, že toto právo nemůže být zrušeno nebo změněno bez souhlasu třetího státu.

Článek 38

Ustanovení smlouvy, která se stává závazným pro třetí státy v důsledku vzniku mezinárodního obyčeje

Žádné ustanovení článků 34 až 37 nebrání tomu, aby se jakékoliv ustanovení smlouvy stalo závazným pro třetí stát jako obyčejové pravidlo mezinárodního práva, uznané za takové pravidlo.

ČÁST IV

ZMĚNA A ÚPRAVA SMLUV

Článek 39

Obecné pravidlo o změně smluv

Smlouva může být změněna dohodou mezi stranami. Na takovou dohodu se vztahují pravidla uvedená v části II, ledaže by smlouva stanovila jinak.

Článek 40

Změna mnohostranných smluv

1. Pokud smlouva nestanoví jinak, řídí se změna mnohostranných smluv podle následujících odstavců.

2. Jakýkoliv návrh na změnu mnohostranné smlouvy ve vztazích mezi všemi stranami musí být oznámen všem smluvním státům, z nichž každý má právo se podílet:

- na rozhodování o postupu při projednávání tohoto návrhu,
- na jednání a na uzavření jakékoliv dohody o změně smlouvy.

3. Každý stát, který je oprávněn stát se smluvní stranou, může se rovněž stát stranou smlouvy, v níž byly provedeny změny

4. Dohoda o změně nezavazuje stát, který je již stranou smlouvy a který se nestal stranou této dohody; ve vztahu k němu se použije článku 36 odstavce 4 písmeno b).

5. Každý stát, který se stane stranou smlouvy poté, kdy vstoupila v platnost dohoda o její změně, bude, pokud nevyjádřil jiný úmysl, považován:

- jak za stranu smlouvy, v níž byly provedeny změny, tak
- za stranu původní smlouvy ve vztahu ke každé straně smlouvy, která není vázána dohodou o její změně.

Článek 41

Dohody pozměňující mnohostranné smlouvy ve vztazích mezi některými stranami

1. Dvě nebo více stran jedné mnohostranné smlouvy mohou uzavřít dohodu pozměňující smlouvu pouze ve svých vzájemných vztazích, jestliže:

- smlouva připouští možnost takové změny;
- smlouva takovou změnu nezakazuje a změna

i) není na újmu ani výkonu práv plynoucích ze smlouvy druhým stranám, ani na úplném plnění jejich závazků; a

ii) nedotýká se ustanovení, jehož změna je neslučitelná s řádným plněním předmětu a účelu smlouvy jako celku.

2. Pokud v případě podle odstavce 1 písm. a) smlouva nestanoví jinak, příslušné strany musí oznámit ostatním stranám svůj úmysl uzavřít dohodu a informovat je o úpravách smlouvy, se kterými se v dohodě počítá.

ČÁST V

NEPLATNOST, ZÁNIK A PŘERUŠENÍ PROVÁDĚNÍ SMLUV

Oddíl 1: Všeobecná ustanovení

Článek 42

Platnost a trvání platnosti smluv

1. Platnost smlouvy nebo souhlasu státu s tím, že bude vázán smlouvou, mohou být popřány jen podle této úmluvy.

2. Zánik smlouvy, její výpověď nebo odstoupení některé strany od smlouvy se mohou uskutečnit pouze na základě ustanovení smlouvy nebo této úmluvy. Stejně pravidlo platí pro přerušeni provádění smlouvy.

Článek 43

Závazky uložené mezinárodním právem nezávisle na smlouvě

Neplatnost, zánik nebo výpověď smlouvy, odstoupení jedné ze stran od smlouvy nebo přerušeni jejího provádění, vyplývají-li z provádění této úmluvy nebo z ustanovení smlouvy, nijak neovlivňují povinnost státu plnit závazky ve smlouvě obsažené, které mu ukládá mezinárodní právo nezávisle na smlouvě.

Článek 44

Dělitelnost ustanovení smlouvy

1. Právo strany stanovené smlouvou nebo vyplývající z článku 56 vypovědět smlouvu, odstoupit od ní nebo přerušit její provádění, může být uplatněno jen se zřetelem ke smlouvě jako celku, pokud smlouva nestanoví jinak nebo pokud se strany nedohodly jinak.

2. Důvodu neplatnosti nebo zániku smlouvy, odstoupení od smlouvy nebo přerušeni jejího provádění uznaného touto úmluvou je možno dovolávat se jen se zřetelem ke smlouvě jako celku s výjimkou případů uvedených v následujících odstavcích nebo v článku 60.

3. Týká-li se důvod jen určitých ustanovení, lze se ho dovolávat pouze tehdy, pokud jde o tato ustanovení, jestliže:

- tato ustanovení lze oddělit od zbývajících částí smlouvy, pokud jde o jejich provádění;
- ze smlouvy vyplývá nebo je jinak potvrzeno, že přijetí těchto ustanovení nabylo pro druhou stranu nebo pro jiné smluvní strany podstatným základem jejich souhlasu k tomu, aby byly vázány smlouvou jako celkem; a
- není nespravedlivé pokračovat v provádění zbývajících částí smlouvy.

4. V případech, na něž se vztahují články 49 a 50, může stát, který má právo dovolávat se podvodu nebo podplácení, tak učinit buď pokud jde o smlouvu jako celek, nebo, v případě uvedeném v odstavci 3, pouze pokud jde o její určitá ustanovení.

5. V případech, na něž se vztahují články 51, 52 a 53, není dělitelnost ustanovení smlouvy přípustná.

Článek 45

Ztráta práva dovolávat se důvodu neplatnosti smlouvy nebo jejího zániku, odstoupení od ní nebo přerušeni jejího provádění

Stát se již nemůže dovolávat neplatnosti smlouvy nebo jejího zániku, odstoupení od ní ne-

bo přerušeni jejího provádění podle článků 46 až 50 nebo článků 60 a 62, jestliže po té, co se dozvěděl o skutečnostech:

- buď výslovně souhlasil s tím, že podle okolností smlouva je buď platná, nebo zůstává v platnosti, anebo že se bude pokračovat v jejím provádění; nebo
- musí se z jeho chování usoudit, že micky souhlasil s tím, že podle okolností smlouva je buď platná, nebo zůstává v platnosti, anebo že se bude pokračovat v jejím provádění.

Oddíl 2: Neplatnost smluv

Článek 46

Ustanovení vnitrostátního práva o oprávnění uzavírat smlouvy

1. Skutečností, že při vyjádření souhlasu státu s tím, že bude vázán smlouvou, došlo k porušení některého z ustanovení jeho vnitrostátního práva týkajícího se oprávnění uzavírat smlouvy, se stát nemůže dovolávat jako důvodu pro zrušení svého souhlasu, ledaže toto porušení bylo zjevné a týká se zvlášť důležitého pravidla jeho vnitrostátního práva.

2. Porušení je zjevné, jestliže je objektivně zřejmé kterémukoliv státu postupujícímu v této věci podle obvyklé praxe a v dobré víře.

Článek 47

Zvláštní omezení zmocnění vyjádřit souhlas státu

Bylo-li zmocnění zástupce vyjádřit souhlas státu s tím, že bude vázán určitou smlouvou, podmíněno zvláštním omezením, pak skutečností, že zástupce neval zřetel na takové omezení, se nelze dovolávat jako důvodu pro zrušení vyjádřeného souhlasu, ledaže toto omezení bylo oznámeno ostatním státům účastnícím se jednání před vyjádřením tohoto souhlasu.

Článek 48

Omyl

1. Stát se může dovolávat omylu ve smlouvě jako důvodu pro zrušení svého souhlasu s tím, že bude vázán smlouvou, jestliže se omyl týká skutečností nebo situace, jejichž existenci tento stát předpokládal v době uzavření smlouvy a které byly podstatným základem souhlasu tohoto státu s tím, že bude vázán smlouvou.

2. Odstavec 1 se nepoužije, jestliže zmíněný stát přispěl svým chováním k tomuto omylu nebo jestliže vzhledem k okolnostem mohl tento stát možnost omylu předpokládat.

3. Omyl týkající se pouze znění textu smlouvy se nedotýká platnosti smlouvy; v tomto případě se použije článku 79.

Článek 49

Podvod

Uzavřel-li stát smlouvu pod vlivem podvodného jednání jiného státu, který se účastnil jednání, může se dovolávat podvodu jako důvodu pro zrušení svého souhlasu s tím, že bude vázán smlouvou.

Článek 50

Podplacení zástupce státu

Bylo-li vyjádření souhlasu státu s tím, že bude vázán smlouvou, dosaženo přímým nebo nepřímým podplacením jeho zástupce, jehož se dopustil druhý stát účastnící se jednání, může se stát dovolávat tohoto podplacení jako důvodu pro zrušení svého souhlasu s tím, že bude vázán smlouvou.

Článek 51

Donucení zástupce státu

Souhlas státu s tím, že bude vázán smlouvou, jehož bylo dosaženo donucením zástupce státu činy nebo hrozbami, je bez jakéhokoliv právního účinku.

Článek 52

Donucení státu hrozbou síly nebo použitím síly

Každá smlouva, jejíž uzavření bylo dosaženo hrozbou síly nebo použitím síly za porušení zásad mezinárodního práva vtělených do Charty Organizace spojených národů, je nulitní.

Článek 53

Smlouvy, které jsou v rozporu s imperativní normou obecného mezinárodního práva (ius cogens)

Každá smlouva, která v době svého uzavření je v rozporu s imperativní normou obecného mezinárodního práva, je nulitní. Pro účely této smlouvy je imperativní normou obecného mezinárodního práva norma přijatá a uznaná mezinárodním společenstvím států jako celkem za normu, od níž není dovoleno se odchýlit a která může být změněna pouze novou normou obecného mezinárodního práva stejné povahy.

Oddíl 3: Zánik smluv a přerušování jejich provádění

Článek 54

Zánik smlouvy nebo odstoupení od ní na základě ustanovení smlouvy nebo se souhlasem stran

Zánik smlouvy nebo odstoupení některé strany od ní může nastat:

- a) v souladu s ustanovením smlouvy; nebo
- b) kdykoliv se souhlasem všech stran po poradě s ostatními smluvními státy.

Článek 55

Zmenšení počtu stran mnohostranné smlouvy pod počet nutný pro její vstup v platnost

Pokud smlouva nestanoví jinak, mnohostranná smlouva nezanikne pouze z toho důvodu, že počet stran klesl pod počet potřebný pro její vstup v platnost.

Článek 56

Výpověď nebo odstoupení od smlouvy, která neobsahuje ustanovení o zániku, výpovědi nebo odstoupení

1. Smlouvu, která neobsahuje ustanovení o svém zániku a která nepředvídá, že může být vypovězena nebo že od ní může být odstoupeno, není možno vypovědět nebo od ní odstoupit, ledaže:

- a) je potvrzeno, že bylo úmyslem stran připustit možnost výpovědi nebo odstoupení; nebo
- b) právo smlouvu vypovědět nebo od ní odstoupit lze vyvodit z povahy smlouvy.

2. Strana musí oznámit nejméně dvanáct měsíců předem svůj úmysl smlouvu vypovědět nebo od ní odstoupit v souladu s ustanoveními odstavce 1.

Článek 57

Přerušování provádění smlouvy podle jejích ustanovení nebo se souhlasem stran

Provádění smlouvy ve vztahu ke všem stranám nebo k určité straně může být přerušeno:

- a) v souladu s ustanoveními smlouvy; nebo
- b) kdykoliv se souhlasem všech smluvních stran po poradě s druhými smluvními státy.

Článek 58

Přerušování provádění mnohostranné smlouvy dohodou pouze mezi některými stranami

1. Dvě nebo více stran mnohostranné smlouvy mohou uzavřít dohodu o tom, že dočasně a pouze ve vzájemných vztazích přerušují provádění ustanovení smlouvy, jestliže:

- a) smlouva připouští možnost takového přerušování;
- b) takové přerušování není smlouvou zakázáno a za podmínky, že přerušeni
 - 1) není na újmu ani výkonu práv, která ze smlouvy vyplývají pro druhé strany, ani plnění jejich závazků;
 - ii) není neslučitelné s předmětem a účelem smlouvy.

2. Pokud v případě podle odstavce 1 písmeno a) smlouva nestanoví jinak, příslušné strany musí oznámit druhým stranám svůj úmysl uzavřít takovou dohodu a uvést ta ustanovení smlouvy, jejichž provádění hodlají přerušit.

Článek 59

Zánik smlouvy nebo přerušeni jejího provádění v důsledku uzavření pozdější smlouvy

1. Smlouva se považuje za zaniklou, jestliže všechny její strany uzavřou pozdější smlouvu o též předmětu a:

- a) z pozdější smlouvy vyplývá nebo je jinak potvrzeno, že úmyslem stran bylo upravit daný předmět touto smlouvou; nebo
- b) ustanovení pozdější smlouvy jsou natolik neslučitelná s ustanoveními smlouvy dřívější, že není možné provádět obě smlouvy současně.

2. Provádění dřívější smlouvy se považuje pouze za přerušeni, jestliže to vyplývá z pozdější smlouvy, nebo je-li jinak potvrzeno, že to bylo úmyslem stran.

Článek 60

Zánik smlouvy nebo přerušeni jejího provádění v důsledku jejího porušení

1. Podstatné porušení dvoustranné smlouvy jednou ze stran opravňuje druhou stranu, aby se dovolávala porušení jako důvodu pro zánik smlouvy nebo pro přerušeni jejího provádění zcela nebo zčásti.

2. Podstatné porušení mnohostranné smlouvy jednou ze stran opravňuje:

- a) druhě strany přerušit jednomyslnou dohodou provádění smlouvy zcela nebo zčásti nebo ji ukončit
 - 1) buď ve vztazích mezi nimi a státem, který smlouvu porušil;
 - 2) nebo mezi všemi stranami;
- b) stranu zvlášť dotčenou porušením, aby se dovolávala porušení jako důvodu pro přerušeni provádění smlouvy zcela nebo zčásti ve vztazích mezi ní a státem, který smlouvu porušil;
- c) kteroukoliv stranu, kromě státu, který smlouvu porušil, aby se dovolávala porušení jako důvodu pro přerušeni provádění smlouvy zcela nebo zčásti, pokud jde o ni samu, jestliže smlouva je takové povahy, že podstatná porušení jejích ustanovení jednou stranou zásadně mění postavení každě strany, pokud jde o další plnění jejích závazků vyplývajících ze smlouvy.

3. Pro účely tohoto článku podstatné porušení smlouvy spočívá

- a) v takové odmítnutí smlouvy, jaké tato úmluva nedovoluje; nebo
- b) v porušení ustanovení, které je podstatné pro plnění předloženou a účelu smlouvy.

4. Přerušeni smlouvy se neodtýká žádného ustanovení smlouvy použitelného v případě jejího zániku.

5. O účelu a účel se neodtýká ustanovení

o ochraně lidské osobnosti, která jsou obsažena ve smlouvách humanitní povahy, zvláště ne ustanovení zakazujících jakékoliv represalie vůči osobám chráněným takovými smlouvami.

Článek 61

Dodatečná nemožnost plnění

1. Strana se může dovolávat nemožnosti plnění smlouvy jako důvodu pro její zánik nebo pro odstoupení od ní, jestliže tato nemožnost vyplývá z trvalé ztráty nebo zničení předmětu nezbytného pro provádění smlouvy. Je-li nemožnost dočasná, je možno se jí dovolávat pouze jako důvodu pro přerušeni provádění smlouvy.

2. Nemožnosti plnění se nemůže strana dovolávat jako důvodu pro zánik smlouvy, odstoupení od ní nebo přerušeni jejího provádění, jestliže tato nemožnost plnění vznikla v důsledku toho, že strana poruší buď závazek plynoucí ze smlouvy nebo jiný mezinárodní závazek, který převzala vůči kterékoliv druhé straně smlouvy.

Článek 62

Podstatná změna poměrů

1. Podstatné změny poměrů, která nastala se zřetelem na poměry existující v době uzavření smlouvy a která předtím nebyla stranami předvídána, se nelze dovolávat jako důvodu pro zánik smlouvy nebo pro odstoupení od ní, ledaže:

- a) existence těchto poměrů tvořila podstatný základ souhlasu stran s tím, že budou vázány smlouvou, a
- b) tato změna zásadně mění rozsah závazků, které mají být podle smlouvy ještě plněny.

2. Podstatné změny poměrů se nelze dovolávat jako důvodu pro zánik smlouvy nebo pro odstoupení od ní, jestliže:

- a) jde o smlouvu, která stanoví státní hranice; nebo
- b) podstatná změna je důsledkem toho, že strana, která se jí dovolává, porušila buď závazek plynoucí ze smlouvy nebo jakýkoliv jiný mezinárodní závazek, který převzala vůči kterékoliv druhé straně smlouvy.

3. Jestliže se strana podle předchozích odstavců může dovolávat podstatné změny poměrů jako důvodu pro zánik smlouvy nebo pro odstoupení od ní, může se rovněž dovolávat této změny jako důvodu pro přerušeni provádění smlouvy.

Článek 63

Přerušeni diplomatických nebo konzulárních styků

Přerušeni diplomatických nebo konzulárních styků mezi stranami smlouvy nemá vliv na právní vztahy, které ze smlouvy vznikly, s výjimkou těch

případů, kdy trvání diplomatických nebo konzulárních styků je nezbytné k provádění smlouvy.

Článek 64

Vznik nové imperativní normy obecného mezinárodního práva (*ius cogens*)

Vznikne-li nová imperativní norma obecného mezinárodního práva, každá smlouva, která je v rozporu s touto normou, se stane neplatnou a zanikne.

Oddíl 4: Řízení

Článek 65

Řízení o neplatnosti smlouvy, o jejím zániku, o odstoupení od smlouvy, nebo o přerušení jejího provádění

1. Strana, která se na základě ustanovení této smlouvy dovolává buď vady ve svém souhlasu být vázána smlouvou, nebo důvodu pro popření platnosti smlouvy, a to pro její zánik, pro odstoupení od ní nebo pro přerušení jejího provádění, musí svůj požadavek oznámit ostatním stranám. V oznámení musí být uvedeno zamýšlené opatření, pokud jde o smlouvu, a jeho odůvodnění.

2. Jestliže po uplynutí lhůty, která, s výjimkou případů zvláštní naléhavosti, nemá být kratší než tři měsíce ode dne obdržení oznámení, žádná strana nevznesla námitku, může strana, která učinila oznámení, provést zamýšlené opatření způsobem uvedeným v článku 67.

3. Jestliže však některá z ostatních stran vznesla námitku, jsou strany povinny hledat řešení prostředky uvedenými v článku 33 Charty Organizace spojených národů.

4. Nic v předchozích odstavcích se nedotýká práv nebo závazků stran vyplývajících z ustanovení o řešení sporů, která jsou mezi nimi v platnosti.

5. Skutečnost, že některý stát nezaslal oznámení předepsané v odstavci 1, nebrání tomuto státu zaslat toto oznámení jako odpověď druhé straně, která požaduje plnění smlouvy nebo která se dovolává jejího porušení; tím není dotčeno ustanovení článku 45.

Článek 66

Soudní, rozhodčí a smírčí řízení

Jestliže v průběhu dvanácti měsíců následujících po dni, kdy byla vznesena námitka, nebylo dosaženo řešení v souladu s článkem 65 odstavce 3, bude se postupovat takto:

a) každá strana sporu týkajícího se použití nebo výkladu článku 53 nebo 64 může spor předložit písemným podáním k rozhodnutí Mezinárodnímu soudnímu dvoru, ledaže se strany společně dohodly předložit spor rozhodčím;

b) každá strana sporu týkajícího se použití nebo výkladu jakéhokoliv jiného článku v části V této smlouvy může zahájit řízení uvedené v příloze k této úmluvě tím, že o to požádá generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 67

Listiny o prohlášení smlouvy za neplatnou, za zaniklou, o odstoupení od smlouvy nebo o přerušení jejího provádění

1. Oznámení podle článku 65 odstavce 1 musí být učiněno písemně.

2. Jakýkoliv úkon prohlášující smlouvu za neplatnou nebo za zaniklou nebo úkon, jímž se od smlouvy odstupuje nebo se přerušuje její provádění na základě ustanovení smlouvy nebo na základě článku 65 odstavců 2 nebo 3 musí být učiněn ve formě listiny, která se zasílá ostatním stranám. Jestliže listina není podepsána hlavou státu, předsedou vlády nebo ministrem zahraničních věcí, může být od zástupce státu, který činí oznámení, požadováno předložení plné moci.

Článek 68

Odvolání oznámení a listin uvedených v článcích 65 a 67

Oznámení nebo listina uvedené v článcích 65 a 67 mohou být odvolány kdykoliv před tím, než vstoupí v platnost.

Oddíl 5: Následky neplatnosti smlouvy, jejího zániku nebo přerušení jejího provádění

Článek 69

Následky neplatnosti smlouvy

1. Smlouva, jejíž neplatnost je zjištěna podle této úmlouvy, je neplatná. Ustanovení neplatné smlouvy nemají žádnou právní sílu.

2. Jestliže však na základě takové smlouvy byly provedeny nějaké úkony, pak:

a) každá strana může žádat od kterékoliv druhé strany, aby pokud možno vytvořila v jejich vzájemných vztazích stav, který by existoval, kdyby nedošlo k těmto úkonům;

b) úkony provedené v dobré víře před tím, než došlo k dovození se neplatnosti, nestávají se protiprávními pouze proto, že smlouva je neplatná.

3. V případech, na něž se vztahují články 45, 50, 51 a 52, se nepoužije odstavce 2 vůči straně, která je odpovědná za podvod, podplacení nebo donucení.

4. V případech, kdy souhlas určitých států s tím, že bude vázán mnohostrannou smlouvou, je neplatný, použije se ve vztazích mezi tímto státem a stranami smlouvy výše uvedených pravidel.

Článek 70

Následky zániku smlouvy

1. Pokud smlouva nestanoví jinak nebo se strany nedohodnou jinak, zánik smlouvy podle jejích ustanovení nebo v souladu s touto úmluvou:

- a) zprošťuje strany povinností pokračovat v plnění smlouvy;
- b) se nedotýká žádného práva, závazku nebo právního postavení stran, které vznikly při provádění smlouvy do jejího skončení.

2. Vypoví-li stát mnohostrannou smlouvu nebo od ní odstoupí, použije se odstavce 1 ve vztazích mezi tímto státem a každou z ostatních smluvních stran ode dne, kdy výpověď nebo odstoupení nabyl účinnosti.

Článek 71

Následky neplatnosti smlouvy, která je v rozporu s imperativní normou obecného mezinárodního práva

1. Je-li smlouva neplatná podle článku 53, mají strany povinnost:

- a) vyloučit co možno nejvíce následky každého úkonu, k němuž došlo na základě ustanovení, které je v rozporu s imperativní normou obecného mezinárodního práva; a
- b) uvést své vzájemné vztahy v soulad s imperativní normou obecného mezinárodního práva.

2. Stane-li se smlouva neplatnou a zanikne-li podle článku 64, zánik smlouvy:

- a) zprošťuje strany od povinností pokračovat v plnění smlouvy;
- b) se nedotýká žádného práva, závazku nebo právního postavení stran vzniklých při provádění smlouvy před jejím zánikem; tato práva, závazky nebo situace mohou však být nadále zachovány pouze tehdy, pokud jejich zachování samo o sobě není v rozporu s novou imperativní normou obecného mezinárodního práva.

Článek 72

Následky přerušeni provádění smlouvy

1. Pokud smlouva nestanoví jinak nebo se strany nedohodly jinak, přerušeni provádění smlouvy podle jejích ustanovení nebo podle této úmluvy:

- a) zprošťuje strany, mezi nimiž je provádění smlouvy přerušeno, závazku plnit smlouvu ve svých vzájemných vztazích po dobu přerušeni;
- b) nedotýká se jinak právních vztahů vzniklých ze smlouvy mezi stranami.

2. Po dobu přerušeni provádění se musí strany zdržet veškerého jednání, které by mohlo zabránit opětovnému provádění smlouvy.

ČÁST VI

RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 73

Sukcese států, odpovědnost států nebo vznik válečného stavu

Ustanovení této úmluvy se nebudou dotýkat žádné otázky, která v souvislosti se smlouvou může vzniknout ze sukcese států, z mezinárodní odpovědnosti států nebo ze vzniku válečného stavu mezi státy.

Článek 74

Diplomatické nebo konzulární styky a uzavírání smluv

Přerušeni diplomatických nebo konzulárních styků nebo neexistence těchto styků mezi dvěma nebo více státy nebrání uzavírání smluv mezi těmito státy. Uzavření smlouvy nemá samo o sobě vliv na stav v oblasti diplomatických nebo konzulárních styků.

Článek 75

Případ útočného státu

Ustanovení této úmluvy nemají vliv na závazky vztahující se ke smlouvě, které mohou útočnému státu vzniknout v důsledku opatření provedených podle Charty Organizace spojených národů vzhledem k agresi, již se tento stát dopustil.

ČÁST VII

DEPOZITÁŘI, OZNÁMENÍ, OPRAVY A REGISTRACE

Článek 76

Depozitáři smluv

1. Depozitáře smlouvy mohou určit státy, které se zúčastnily jednání, buď přímo ve smlouvě nebo jakýmkoli jiným způsobem. Depozitářem může být jeden nebo více států, mezinárodní organizace nebo nejvyšší správní úředník takové organizace.

2. Funkce depozitáře smlouvy mají mezinárodní povahu a depozitář musí při výkonu svých funkcí jednat nestranně. Tuto povinnost nesmí ovlivnit zejména skutečnost, že smlouva mezi některými ze stran nevstoupila v platnost, nebo vznikne-li mezi některým státem a depozitářem rozpor týkající se výkonu funkcí depozitáře.

Článek 77

Funkce depozitářů

1. Pokud smlouva nestanoví jinak nebo smluvní státy se nedohodly jinak, funkce depozitářů spočívá zejména:

- a) v úschově původního textu smlouvy a plných mocí, které mu byly předány;
- b) v porizování ověřených opisů shodných s původním textem a všech dalších textů smlouvy v jiných jazycích, které mohou být podle smlouvy požadovány, a v jejich zaslání smluvním stranám a státům, které mají způsobilost stát se stranami smlouvy;
- c) v přijímání podpisů smlouvy, v přijímání a v uschovávání všech listin, oznámení a sdělení vztahujících se ke smlouvě;
- d) v zjišťování, zda podpisy, listina, oznámení nebo sdělení týkající se smlouvy jsou v dobré a náležité formě a v upozornění příslušného státu v případě potřeby;
- e) v informování smluvních stran a států, které jsou oprávněny stát se stranami smlouvy, o listinách, oznámeních a sděleních týkajících se smlouvy;
- f) v informování států, které jsou oprávněny stát se stranami smlouvy, o datu, kdy byl přijat nebo uložen potřebný počet podpisů, ratifikačních listin, listin o přijetí, schválení nebo přístupu, vyžadovaný pro vstup smlouvy v platnost;
- g) v registraci smlouvy u sekretariátu Organizace spojených národů;
- h) v plnění funkcí uvedených v jiných ustanoveních této úmluvy.

2. Vznikne-li rozpor mezi některým státem a depozitářem o výkonu jeho funkcí, depozitář musí upozornit na tuto záležitost signatářské státy, smluvní státy a příslušný orgán mezinárodní organizace, jestliže se jí věc týká.

Článek 78

Oznámení a sdělení

S výjimkou případů, kdy smlouva nebo tato úmluva stanoví jinak, oznámení nebo sdělení, které má být učiněno kterýmkoliv státem podle této úmluvy:

- a) se předává buď přímo státům, není-li depozitář, nebo depozitáři;
- b) je považováno za podané příslušným státem okamžikem jeho přijetí státem, jemuž bylo určeno, popřípadě okamžikem jeho přijetí depozitářem;
- c) je-li předáno depozitáři, považuje se za přijaté státem, jemuž je určeno, okamžikem, kdy tento stát byl informován depozitářem v souladu s článkem 77 odstavec 1 písmeno e).

Článek 79

Oprava chyb v textech nebo ověřených opisech smluv

1. Jestliže po složení autentického textu smlouvy se signatářské a smluvní státy společně

shodly, že v textu je chyba, bude tato chyba, jestliže tyto státy nerozhodly o jiném způsobu opravy, opravena:

- a) provedením příslušné opravy textu a jejím parafováním náležitě zmocněnými představiteli;
- b) vyhotovením listiny nebo výměnou listin obsahujících dohodnutou opravu textu;
- c) vyhotovením opraveného textu celé smlouvy tímž postupem jako při vyhotovení původního textu.

2. Jde-li o smlouvu, pro níž byl určen depozitář, uvědomí tento depozitář signatářské státy a smluvní státy o chybě a o návrhu na její opravu s uvedením přiměřené lhůty, v níž může být proti navržené opravě vznesena námitka. Jestliže do skončení této lhůty:

- a) nebyla vznesena žádná námitka, depozitář provede a parafová opravu v textu, vyhotoví protokol o opravě textu a zašle jeho opis smluvním stranám a státům, které jsou oprávněny stát se stranami smlouvy;
- b) byla vznesena námitka, depozitář oznámí námitku signatářským a smluvním státům.

3. Pravidla uvedená v odstavci 1 a 2 se použijí rovněž v těch případech, byl-li text autenticky vyhotoven ve dvou nebo více původních jazycích a objeví-li se mezi různými texty rozdíl, který musí být opraven po dohodě signatářských a smluvních států.

4. Opravený text nahrazuje od počátku vadný text, ledaže signatářské státy a smluvní státy rozhodly jinak.

5. Oprava textu smlouvy, která byla zaregistrována, se oznámí sekretariátu Organizace spojených národů.

6. Zjistí-li se chyba v ověřeném opisu smlouvy, depozitář vyhotoví protokol o opravě a zašle jeho opis signatářským a smluvním státům.

Článek 80

Registrace a publikace smluv

1. Smlouvy se zasílají po svém vstupu v platnost sekretariátu Organizace spojených národů podle okolností k registraci nebo k zařazení a zápisu do rejstříku, jakož i k publikaci.

2. Funkce depozitáře zahrnuje zmocnění vykonávat úkony podle předchozího odstavce.

ČÁST VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 81

Podpis

Tato úmluva bude otevřena k podpisu všem státům, které jsou členy Organizace spojených

národů nebo některé odborné organizace nebo Mezinárodní agentury pro atomovou energii, nebo jsou stranami Statutu Mezinárodního soudního dvora a kterémukoliv jinému sídлу, který bude vyzván Valným shromážděním Organizace spojených národů, aby se stal stranou úmluvy, a to do 30. listopadu 1989 u spolkového ministerstva zahraničních věcí Rakouské republiky a poté do 30. dubna 1970 u sídla Organizace spojených národů v New Yorku.

Článek 82

Ratifikace

Tato úmluva podléhá ratifikaci. Ratifikační listiny budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 83

Přístup

Tato úmluva bude otevřena k přístupu každému státu, jenž náleží do některé z kategorií uvedených v článku 81. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 84

Vstup v platnost

1. Tato úmluva vstoupí v platnost třicátého dne po dni uložení třicáté páté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu.

2. Pro každý stát, který úmluvu ratifikuje nebo k ní přistoupí po uložení třicáté páté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu, vstoupí úmluva v platnost třicátého dne po uložení jeho ratifikační listiny nebo listiny o přístupu.

Článek 85

Autentické texty

Původní vyhotovení této úmluvy, jejíž anglický, čínský, francouzský, ruský a španělský text jsou stejně autentické, bude uloženo u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Na důkaz toho podepsaní zmocněnci, kteří byli řádně zmocněni svými vládami, tuto úmluvu podepsali.

Dáno ve Vídni dne dvacátého třetího května roku tisícího devítistého šedesátého devátého.

PŘÍLOHA

1. Generální tajemník Organizace spojených národů založí a vede seznam smírčích soudců z kvalifikovaných právníků. Za tím účelem se vyzývá každý stát, který je členem Organizace spojených národů nebo stranou této úmluvy, aby navrhl dva smírčí soudce, jejichž jména budou pojata do seznamu. Smírčí soudci, včetně těch, kteří mají odstoupit na případně uprázdněné místo, se určují na období pěti let, které se může opakovat. Smírčí soudce, jehož období skončí, bude pokračovat ve výkonu funkce, pro niž byl vybrán, podle následujícího odstavce.

2. Jestliže je generálnímu tajemníkovi předložena žádost podle článku 66, generální tajemník předloží spor smírčí komisi zřízené takto:

Stát nebo státy, které jsou jednou ze sporných stran, jmenují:

- a) jednoho smírčího soudce, který je občanem tohoto státu nebo jednoho z těchto států, vybraného buď z osob uvedených v seznamu podle odstavce 1 nebo z jiných osob, a
- b) jednoho smírčího soudce, který není občanem tohoto státu nebo jednoho z těchto států, vybraného z osob uvedených v seznamu.

Stát nebo státy, které jsou druhou spornou stranou, jmenují dva smírčí soudce stejným způsobem. Čtyři smírčí soudci, které si strany vybraly, musí být jmenováni ve lhůtě šedesáti dnů ode dne, kdy generální tajemník obdržel žádost.

Do šedesáti dnů od posledního jmenování jmenují čtyři smírčí soudci pátého smírčího soudce, vybraného z osob uvedených v seznamu, který bude předsedou.

Jestliže ke jmenování předsedy nebo některého z ostatních smírčích soudců nedojde ve lhůtách

uvedených pro toto jmenování, bude jmenování provedeno generálním tajemníkem do šedesáti dnů po uplynutí příslušné lhůty. Generální tajemník může jmenovat předsedou buď jednu z osob uvedených v seznamu, nebo některého z členů Komise pro mezinárodní právo. Každá ze lhůt, v nichž má být provedeno jmenování, může být prodloužena dohodou sporných stran.

Každé uprázdněné místo musí být obsazeno čimž způsobem jako při původním jmenování.

3. Smírčí komise sama stanoví způsob řízení. Se souhlasem sporných stran může smírčí komise požádat kteroukoliv smluvní stranu o sdělení jejího ústního nebo písemného stanoviska. Rozhodnutí a doporučení smírčí komise se přijímají většinou hlasů z jejích pěti členů.

4. Smírčí komise může upozornit sporné strany na jakékoliv opatření, které může usnadnit přátelské urovnání sporu.

5. Smírčí komise vyslechne strany, posoudí nároky a námítky a učiní stranám návrhy, aby jim pomohla dospět k přátelskému urovnání sporu.

6. Smírčí komise vypracuje zprávu do dvanácti měsíců od svého ustanovení. Její zpráva se ukládá u generálního tajemníka a zasílá sporným stranám. Zpráva komise, včetně závěra o právních skutečnostech a včetně právních úvah v ní obsažených, nezavazuje strany a má jen povahu doporučení předkládaných k posouzení stranám za účelem usnadnění přátelského urovnání sporu.

7. Generální tajemník poskytuje smírčí komisi potřebnou pomoc a prostředky. Náklady smírčí komise jsou hrazeny Organizací spojených národů.